
АНОТАЦІЙ

Вінникова О.І. Грунтові мікроміцети та водорості листяних насаджень борової тераси Р. Сіверський донець.

Досліджено видовий склад мікобіоти та альгофлори підстилок і ґрунтів березових і осикових насаджень. Проведено аналіз флористичної спільноти мікобіоти та альгофлори підстилок і ґрунтів досліджених стаціонарів. Обговорюються особливості разподілу представників різних систематичних груп мікроміцетів і водоростей в підстилці і ґрунті в залежності від глибини точки відбору зразків і типа місцезростання.

Ключові слова: мікроміцети, водорості, листяні насадження.

Цейслер Ю. В., Калиновський П. С., Мартинюк В. С. Вплив змінних магнітних полів вкрай низьких частот на спектральні характеристики альбуміну при його взаємодії з гідрофобними лігандами

Досліджено дію змінних магнітних полів на спектральні характеристики сироваткового альбуміну в присутності хлороформу. Встановлено, що дія магнітним полем прискорює зв'язування хлороформу з молекулами білку як в гідрофобних порожнинах, так і в областях розташування пептидних груп.

Ключові слова: низькочастотні магнітні поля, гідрофобні взаємодії.

Богдан О. В. Систематична структура ліхенофлори соснових лісів ялтинського гірсько-лісового заповідника

Флора епіфітних та епіксильних лишайників соснових лісів Ялтинського гірсько-лісового заповідника налічує 117 видів лишайників, що належать 52 родам з 27 родин та 9 порядків.

Ключові слова: Ялтинський гірсько-лісовий заповідник, ліхенофлора, соснові ліси.

Брановицька Т. Ю., Чмельова С. І. Біологічно активні речовини у виробленні виноматеріалів.

Вивчали якість виноматеріалів, одержаних із насіннєвих сортів винограду Бастардо Магарачський, Каберне Совіньон, Сапераві, оброблених різними концентраціями гібереліну (30 і 40 мг/л). Обговорюється питання про вплив екзогенного гармана на біохімічний склад соку і хімічний склад виноматеріалів вина.

Ключові слова: виноград, виноматеріали, гіберелін.

Бригадиренко В. В. Можливості використання нагрунтових безхребетних для індикації градацій зволоження едафотопу в лісових екосистемах

З використанням дисперсійного аналізу показано, що чисельність більшості таксономічних груп нагрунтових безхребетних, значення індексів видового різноманіття, чисельність видів турунів (Coleoptera, Carabidae), а також життєвих форм турунів у градієнті зволоження достовірно не відрізняються в різних гігровопах. Найбільш чутливим індикатором гігровопу лісової екосистеми є доля міксофітофагів у карабідофіуні.

Ключові слова: зоологічна діагностика, гігровоп, нагрунтові безхребетні, Carabidae

Годунько Р. Й. Екоморфологічний аналіз одноденок (Insecta: Ephemeroptera)

В статті проаналізовані основні класифікації, що описують екологічні та екоморфологічні типи личинок одноденок. Вказані роботи, що могли б слугувати основою для створення єдиної екоморфологічної класифікації Ephemeroptera.

Ключові слова: екоморфа, одноденки, Ephemeroptera.

Голобородько К. К. Еколо-фауністичний огляд фауни *Lycaenidae* (*Lepidoptera, Rhopalocera*) Дніпропетровської області

Установлено повний список видів *Lycaenidae*. Найдано попередні дані з екології та ландшафтно-біотопічній диференціації. Зроблено прогноз, щодо майбутніх знахідок видів *H. virgaureae*, *C. osiris*, *A. artaxerxes* у межах області, на підставі аналізу видової структури *Lycaenidae* сусідніх регіонів. За результатами досліджень види *N. rhymnus*, *T. dispar rutila*, *T. nogelii dobrogensis*, *M. telejus*, *R. bavius hungaricus*, *P. daphnis*, *P. pylaon* рекомендовано до внесення у Червону книгу Дніпропетровської області.

Ключевые слова: Дніпропетровська область, фауна, екологія, Lycaenidae

Громова О.В., Залевська І.М., Жукова А.О. Характеристика білкового спектру сироватки крові при захворюваннях щитоподібної залози

За допомогою методу диск-електрофорезу у поліакріламідному гелю вивчали особливості білкового спектру сироватки крові в групах хворих на аутоімуний тіреоїдіт, аденоому, рак, вузловий та дифузний зоб. Відзнака кожного з електрофоретичних спектрів полягає у варіації загальної кількості білкових фракцій, змінення числа фракцій у різних еф- зонах та еф- рухомості окремих білкових компонентів.

Ключові слова: Патологія щитоподібної залози, диск-електрофорез, білкові фракції

Гураль Р. І. Фауна черевоногих легеневих молюсків (*Gastropoda, Pulmonata*) водойм верхів'я басейну Дністра

В статті висвітлюється видовий склад і особливості розміщення угруповань прісноводних молюсків в дослідженіх біотопах басейну верхів'я Дністра. Загальному виявлено 14 видів молюсків.

Ключові слова: прісноводні молюски, угруповання

Діденко С. Ю., Ніколенко І. А., Мовчан Т. Д., Тимчук С. М. Вміст та жирнокислотний склад олії в насінні крохмаль-модифікуючих мутантів кукурудзи

У високоамілозних мутантів кукурудзи встановлено збільшення частки та олійності зародку, а також підвищення вмісту гліцеридів олієвої кислоти. Ефект утворення амілопектинових крохмалів не супроводжувався суттєвими змінами ліпідного комплексу насіння. Показано, що вміст олії та співвідношення в ній гліцеридів олієвої та лінолевої кислот регулюється кількома незалежними локусами четвертої, п'ятої та шостої хромосом і модифікується взаємодіями із полігенними комплексами.

Ключові слова: кукурудза, мутанти, олія, жирнокислотний склад.

Євстаф'єва І. А., Репинська Е.В., Павленко В. Б., Залата О.А., Крилов Д. В., Щеголєва М. Г. Психофізіологічні особливості підлітків та стан мікроелементного балансу в організмі

Виконане дослідження центральної нервової системи 26 дітей у віці 14-15 років, які мешкають на урбанізованій території. Визначено вміст 25 металів у волоссі. Встановлено зв'язок між 5 металами та характеристиками когнітивних викликаних потенціалів. Середні значення вмісту цих металів були в межах норми, але у деяких підлітків вміст металів був за межами норми. Крім того, мали місце дефіцит деяких основних (Cu, Ca, Fe, S) і перевищення норм вмісту для деяких токсичних елементів.

Ключові слова: викликані потенціали, метали, діти.

ЄмельяноваН. С., Мартинюк В. С., Калиновський П. С. Цейслер Ю.В. Вплив змінного магнітного поля на зв'язування тамоксифену з сироватковим альбуміном

Досліджено дію змінних магнітних полів на зв'язування сироваткового альбуміну з тамоксифеном в умовах *in vitro*. Встановлено, що дія магнітного поля підвищує сорбціонні властивості альбуміну.

Ключові слова: низькочастотні магнітні поля, динамічна структура води.

Жалдак С. Н. Оцінка впливу еколого-ценотичних факторів на анатомічну будову *Salicornia europaea* L.

Досліджували вплив еколого-ценотичних факторів на анатомічну будову *Salicornia europaea* L. епідерми і скорочення товщини мілкоклітинність хлоренхіми є реакцією рослин на внутрішньовидову конкуренцію за ґрутовий азот. Зі збільшенням засоленості екотопа у *S. europaea* відзначена тенденція до інтенсивного розвитку водоносної паренхіми.

Ключові слова: конкуренція, засоленість, *Salicornia europaea* L., епідерма, водоносна паренхіма.

Зикова В. К. Біоекологічні особливості деяких інтродукованих видів бузку в умовах Південного берега Крима.

Представлено результати вивчення 5-ти видів бузку в умовах ПБК. Три види виявилися високодекоративними і стійкими в умовах ПБК, добре ростуть і рясно цвітуть. Вони рекомендуються для широкого впровадження в озеленіння Криму.

Ключові слова: біоекологія, *Syringa*, інтродукція, озеленення.

Ільченко Є. А., Шугуров О. О. Електроміограми та механограми пальців верхньої кінцівки людини

Визначався зв'язок між механічними процесами – згинанням пальця руки людини, яке реєструвалося у вигляді механограми, та електричними зрушеннями у м'язових структурах (електроміограма). Обговорені механізми, дія яких приводить до змін електроміограм і механограм, отриманих у проведених дослідах. При одночасній реєстрації механограми та електроміограми знайдені схожі зміни деяких параметрів.

Ключові слова: механограма, електроміограма, Н-рефлекс, м'язи, кінцівка.

Кім І. Г., Кузнецова О. Ю., Сурова Н. А. Забруднення середовища Карадагського природного заповідника як фактор зниження біорізноманіття.

У статті проаналізовано результати комплексних досліджень забруднення екосистем Карадагського природного заповідника. Виявлено перевищення ГДК заліза і кадмію в прісних і морських водах. Виявлено підвищений вміст органічних речовин у морській воді.

Ключові слова: біорізноманіття, забруднення середовища, важкі метали, ХПК.

Кокошкіна О. О., Коломійчук С. Г. Біохімічні зміни і їх фармакологічна корекція при цукровому діабеті.

Наведені дані щодо порушення обміну речовин, стану антиоксидантної системи і про роль вільноварадикальних процесів при розвитку цукрового діабету. Відзначається ефективність застосування ряду засобів і вітамінних комплексів для профілактики та лікування даного захворювання.

Ключові слова: цукровий діабет, метаболічні порушення, вітаміни.

Кошелев О. В., Дятлов С. Є. Адаптаційні можливості еврігалінних ракоподібних.

Приведені експериментальні дані щодо діапазонів солоносної тolerантності ракоподібних *Eucypris inflata* G. O. Sars та *Cletocamptus retrogressus* Schmankewitsch. Організми аклімувалися до солоності в межах 0 – 70 % (E. inflata) і 0 – 170 % (C. retrogressus). Найбільш сприятлива солоність 0 – 20 % (E. inflata) та 40 – 70 % (C. retrogressus).

Ключові слова: ракоподібні, солоність, адаптації.

Кузьмінова Н.С., Куцюруба И.Е.

Вплив фунгіциду купроксата та інсектициду цифоза на *Artemia salina* L.

В праці представлені результати дослідження впливу купроксата та цифоза на *Artemia salina* L. Концентрації пестициду 0,625; 1,25 і 2,5 мг/л не викликали токсичного ефекту у наупліусів артемії протягом 6-ти днів. Незважаючи на це, відсоток викльову наупліусів та їх рухомість були нижчими за впливом цифоза, ніж за впливом купроксата.

Ключові слова: пестициди, *Artemia*, викльов наупліусів.

Магла М. Г. Оцінка вітамінної забезпеченості чорноморських мідій

В результаті досліджень ефективності утримання метаболітів різних вітамінів мітохондріями гепатопанкреасу мідій з'ясовано, що метаболіти тіаміну та нікотинової кислоти менш ефективно утримуються в мітохондріях, ніж метаболіти рибофлавіну, пантотенату та ліпоату. Це може бути пов'язано зі специфікою метаболізму вітамінів у тканинах мідій.

Ключові слова: мідії, мітохондрії, тіамін, метаболіти.

Можановський В. І. Важкі метали в організмі *Rana temporaria* та *Rana arvalis* з наземних біотопів біля деяких водойм міської зони Києва.

Досліджено рівні накопичення та розподілу важких металів (Pb, Cd, Zn, Cu, Cr) в органах та тканинах двох видів жаб (*Rana temporaria* и *Rana arvalis*) з біотопів, безпосередньо прилеглих до деяких водойм міської зони Києва.

Ключові слова: жаби, важкі метали, озера, ставки, урбоекосистеми.

Мунасипова І. А. Деякі особливості морфології молюсків родини Limnocardiidae (Bivalvia: Carduoidea)

Представленний перший детальний опис морфологічних ознак 4 -х видів лімнокардід: *Hypanis caspia grossui* Scarlato et Starobogatov, 1972, *Hypanis colorata* (Eichwald, 1829), *Hypanis jalpugensis* (Borcea, 1926), *Hypanis laeviuscula fragilis* (Milachevitch, 1908), які мешкають у міксогалінних гирлових та лиманних водоймах України. Ряд виявлених ознак розглядається як значні для таксономії родини.

Ключові слова: лімнокардіди, адуктор, сифон, напівзябра, папіли.

Мякушко С. А., Човгал Н. В. Особливості внутрішньопопуляційної мінливості гризунів.

В результаті аналізу проявів мінливості на індивідуальному та груповому рівнях виявлено специфіку механізмів пристосування популяцій гризунів до змін умов існування під час багаторічної динаміки.

Ключові слова: популяція, гризуни, мінливість, динаміка

Нипорко С. О. Мохоподібні Обухівського району Київської області

Досліджено бріофлору Обухівського району Київської області. Виявлено 58 видів, що належать до 2 відділів: печіночники (*Hepatophyta*) та мохи (*Bryophyta*), до 3 класів, 21 родини, 35 родів. Проаналізовано розподіл мохів за субстратами та по рослинних ценозах.

Ключові слова: бріофлора, Обухівський район, розподіл за ценозами.

Нипорко А. Ю., Демчук О.Н., Ємець А.И., Блюм Я.Б. Вплив ацетилювання на просторову структуру тубулінів рослин

Вперше проведено моделювання і порівняльний аналіз ацетильованої і неацетильованої форми рослинного а-тубуліну. Показано, що конформаційні зміни молекули білку, обумовлені ацетилюванням, мають кластерний характер і просторово віддалені один від одного. Виявлено, що величина середньоквадратичного відхилення між ацетильованою та неацетильованою формами а-тубуліну рослин двократно перевищує аналогічний показник для пари "рослинний а-тубулін – тваринний а-тубулін". Виявлені факти підтверджують припущення про нелокальний характер впливу ацетилювання на просторову структуру молекули а-тубуліну.

Ключові слова: посттрансляційні модифікації, тубулін, просторова структура.

Петросян А. Л. Рівень вільних амінокислот у ШКТ щурів за умов гіпоксії замкненого простору.

Через 20 хвилин гіпоксії замкненого простору у щурів лінії Вістар у слизовій оболонці шлунка та печінці, спостерігається достовірне збільшення вмісту практично всіх досліджених амінокислот (крім глутаміну), у слизовій оболонці тонкого кишечника та дванадцяталої кишки – аланіну та аспарагіну.

Через 35-45 хвилин гіпоксії (агональний період) у слизовій шлунка збільшується лейцин, глутамат та аспарагін, у слизовій тонкого кишечника – глутамат, глутамін, аспарагін, аспарагінова кислота та аргінін, а у дванадцяталої кишки – усі амінокислоти, крім валіну.

Ключові слова: амінокислоти, гіпоксія, ШКТ.

Подпригора В. М. Особливості зростання гурамі блокитного в умовах різної довжини фотoperіода в зачинених водних системах.

В статті розглянуті результати досліду, який був зроблений за оригінальною методою. Доведено вплив фотоперіоду на агресію, коефіцієнт варіації ваги та загальної довжини *Trichogaster trichopterus sumatranus*. Результати досліду дозволяють стверджувати, що фотоперіод як чинник не впливає на зростання мальків гурамі. Не встановлений зв'язок між агресією та розмірами групи риб.

Ключові слова: гурамі блокитний, фотоперіод, агресію, коефіцієнт варіації.

Пономарьова В.П., Чуян, О.М., Туманянц О.М. Зміна реакції організму щурів з різними типологічними особливостями на гіпокінезію при дії ЕМВ НВЧ різної локалізації.

Вивчена залежність антистресової дії електромагнітного випромінювання (ЕМВ) надзвичайно високої частоти (НВЧ) від локалізації дії і типологічних особливостей тварин. Показано, що при дії ЕМВ на потиличну область і зовнішню поверхню правого стегна гіпокінезованих тварин із середньою руховою активністю, що визначалась у тесті “відкритого поля”, знайдена його властивість попереджати розвиток стресу на обмеження рухливості. У тварин з високою руховою активністю позитивний ефект досягався при дії ЕМВ НВЧ на потиличну область і ліве стегно. У щурів з низькою руховою активністю, які знаходились в умовах гіпокінезії і додатково підлягали дії ЕМВ НВЧ на потиличну область і внутрішню поверхню стегон, не знайдено захисних функцій крові. Більш того, було відмічено збільшення досліджуваних показників по відношенню до контрольних тварин при дії ЕМВ на потиличну область. Різниця біологічного ефекту НВЧ-випромінювання від сторони опромінення (ліве і праве стегно) у тварин з низькою руховою активністю у “відкритому полі” не виявлено.

Ключові слова: ЕМВ НВЧ, антистресорна дія, локалізація дії, типологічні особливості.

Пристинська В.В. До вивчення фауни і біології біррід (Coleoptera, Byrrhidae) України

Представлені нові дані щодо видового складу, преімагінального розвитку та трофічної спеціалізації біррід України. Fauna України нараховує 26 видів біррід. Imago зв'язані з мохоподібними, а личинки – сапрофаги, що живуть у ґрунті. Тривалість життєвого циклу залежить від кліматичних умов.

Ключові слова: фауна, біологія, Byrrhidae, Україна.

Потьомкіна Н. В., Бугара О. М., Ставцева І. П. Цитогенетичні дослідження міжвидових гіbridів шавлії, які отримані методом культури зародків.

Міжвидові скрещування є широко розповсюдженими методами у селекції ефіроолійних культур. Саме ці методи дозволяють акумулювати у генотипі одного сорту кілька цінних ознак, що притаманні окремим представникам роду рослини, яка досліджується. Однак життезадатність міжвидових гіbridів на перших стадіях онтогенезу дуже низька. Проблема була вирішена співробітниками ІЕЛР УААН за допомогою культури зародків. Цитогенетичні дослідження визначили гіbridну основу генотипів рослин-регенерантів, дозволили виявити окремі видоспецифічні маркерні хромосоми материнської форми (шавлії мускатної), створити ідіограми каріотипів гіybridів.

Ключові слова: шавлія, цитогенетика, сорт, гібрид, каріотип.

Прокопов Г. А. До пізнання розподілу гідрофауни ріки Альма в межах Кримського природного заповідника.

Проаналізовано розподіл 46 видів макрозообентосу за узвдовжним профілем ріки Альма в межах заповідника. Показано особливості життя заплавних водойм. Зроблено порівняння гідрофауни верхів'їв рік північного і південного макросхилів Кримських гір.

Ключові слова: макрозообентос, ріка Альма

Ранська Е .М., Масікевич Ю .Г. Вивчення адаптаційних механізмів *Rhodiola rosea* L. до надмірного ультрафіолетового опромінення

Вивчені адаптаційні можливості *Rhodiola rosea* L. в гірських та рівнинних умовах. Встановлена залежність між екологічними умовами місця розповсюдження *Rhodiola rosea* L., її розвитком та нагромадженням салідрозиду в кореневищах.

Ключові слова: адаптація, інтродукція, розвиток, ультрафіолетова радіація, глікозид-салідрозид.

Сашук О., Фуртат І. М., Ногіна Т. М., Коваленко Е. О., Михальський Л. О.
Хімічні та гемаглютинуючі властивості біополімерів клітинної стінки непатогенних коринебактерій

Наведена характеристика біополімерів клітинних стінок колекційних та свіжоізольованих штамів непатогенних видів роду *Corynebacterium*. Показано, що екстраговані з клітин 1% розчином DS-Na поверхневі біополімери містять значну кількість вуглеводних та білкових компонентів з M_m 10,0 – 120,0 кДа і не проявляють гемаглютинуючі властивості. У всіх досліджених штамів гемаглютинуюча активність (від 64 до 2048 одиниць) виявлена у внутрішніх шарах клітинної стінки.

Ключові слова: непатогенні *Corynebacterium*, поверхневі біополімери, гемаглютинуючі властивості.

Слюсаренко А. Є., Євстаф'єва О. В., Деркач Ю. В., Овсяннікова Н. М.
Стан клітинного і гуморального імунітету у дітей різного віку у зв'язку з вмістом токсичних важких металів в організмі

Виконане обстеження 80ти дітей від 1 -го до 8-ми та 9-15 -ти років, які проживають на урбанізованій території. Вміст свинцю, ртуті і кадмію у середньому не перевищував умовну норму, але перевищував її в окремих випадках для кадмія і свинця.. Найбільш велику чутливість імунна система проявила відносно ртуті. Ртуть і кадмій стимулювали клітинний імунітет у дітей 1-8-ми років та пригнічували клітинний і гуморальний імунітет у дітей 9-15 -ти років. Свинець сприяв пригніченню клітинного імунітету у дітей 1-8 -ми років.

Ключові слова: імунна система, діти, свинець, кадмій, ртуть.

Солов'йов С. В. Горейко В. А. Сучасний стан і тенденції розвитку лісових біогеоценозів заплави середнього Дніпра

У статті характеризується сучасний стан лісів і ґрунтів заплави середнього Дніпра на прикладі Дніпровско-Орільського природного заповідника. Показано тенденцію спільногорозвитку рослинності і ґрунтів. Наводяться деякі характеристики органічної речовини ґрунту.

Ключові слова: рослинність, заплава, ґрунт, генезис.

Самчишина Л. В. Скануюча електронна мікроскопія яйцевих оболонок діаптомід (Сореропода: Calanoida)

Скануюча електронна мікроскопія яєць прісноводних *Calanoida E. graciloides* і *E. gracilis* показала особливості структури та поверхні хоріону діапаузуючих і субітанних яєць; проведений порівняльний морфометричний

аналіз. Обговорюється значення товщини оболонки яєць цих двох типів у звязку з їх різною екологічною роллю.

Ключові слова: структура яйцевих оболонок, СЕМ, Diaptomidae

Стукалюк С. В., Іванов С. П. Видове багатство та деякі біоценотичні показники мурах (Нутемоптера: Formicidae) яйл Криму

Надається список 20 видів мурах, що населяють високогірні плато у Криму. Види - *Myrmica bessarabica* Seifert, *Myrmica sulcinodis* Nyl. та *Lasius paralienus* Leach приводяться вперше для яйл Криму. Для семи найбільш багаточисельних видів вказано стаціальну приуроченість, площу гніздових територій, відносну чисельність активних фуражирів, щільність сімей. Приводяться відомості про структуру ієрархічних відношень мурах у співтовариствах яйл. Пропонується використовувати отримані дані як стартові у системі моніторингу екосистем високогір'я Криму. Надаються доповнюючи відомості про особливості застосування нової методики вивчення екології мурах, опублікованої раніше у скороченому варіанті.

Ключові слова: мурахи, видовий склад, відносна чисельність, щільність гнізд, методика.

Харченко А. Л. Біоморфологічні особливості представників родини Lauraceae Lindl. в умовах культури на Південному березі Криму

В статті дана біоморфологічна характеристика представників родини Lauraceae, інтродукованих на Південний берег Криму: *Cinnamomum camphora* (L.) Presl., *Laurus nobilis* L. (17 культурних форм), *Lindera angustifolia* Cheng., *Neolitsea sericea* (Bl.) Koidz., *Umbellularia californica* (Hook & Arn.) Nutt. Підкреслено цінність цих рослин для перспектив практичного використання.

Ключові слова: біоморфологія, Lauraceae, інтродукція.

Хлистун Н.Я. Короткий аналіз адвентивної флори міста Чернівці.

На теперішній час на території міста Чернівці зустрічається 68 адвентивних видів, що належать до 27 родин. Кліматичні умови міста Чернівці є сприятливими для зростання адвентивних видів американського та середземноморсько-ірано-туранського походження.

Ключові слова: Адвентивні види, расповсюдження, походження.

Циба А. О. Морфо-біологічна характеристика окуня (*Perca fluviatilis* L.) деяких водойм басейну Середнього Дніпра

У роботі наведені дані по морфо-біологічній характеристиці окуня деяких водойм басейну Середнього Дніпра. Дослідження показали, що різниця у розмірах тіла окуня більше відбувається на пластичних ознаках та вгодованості, ніж різниця в умовах мешкання.

Ключові слова: окунь, морфологія, вгодованість.

Щербина Т. И., Коробова Е. А. Рівень стану здоров'я і фізичного розвитку молодших школярів з порушенням зору

Більш низький рівень фізичного розвитку у молодших школярів з вадами зору в порівнянні з їх здоровими ровесниками можна пояснити наявністю основного дефекту, а також вторинними порушеннями розвитку. В свою чергу ці фактори поглинюють стан гіподинамії у цих дітей з віком.

Ключові слова: хвороби дітей, порушення зору, уповільнений розвиток.

Яворська О. С. Особливості розвитку пагонової системи видів роду *Ficus* L.

Наведені результати вивчення розвитку пагонової системи 5 видів роду *Ficus* L., інтродукованих у Донецький ботанічний сад НАН України. Встановлені видові відзнаки та загальні адаптивні ознаки роду, наведені структурно-часові схеми рослин.

Ключові слова: фікус, розвиток, структурно-часова схема.

Яковенко Н. С. Коловертки (Rotifera) Південного берега Криму.

У зразках планктону, мохів, лишайників, ґрунтів, зібраних на території ПБК від м. Севастополь до Карадагського ПЗ, знайдено 47 видів коловерток з 11 родів 6 родин. З них 43 види - нові у фауні Криму, 14 - нові для фауни України. Знайдено новий у фауні України рід Rotifera - *Didymodactylus* Milne, 1916. Обговорюються особливості видового складу та розподілу коловерток у досліджених біотопах.

Ключові слова: Rotifera, Крим, фауна, екологія